

ВВАР'ДА

31 сакавіка 1995 г.

№13

Кошт 200 рублёў

Рэгіна Зімінцкая патрабуе ад Лукашэнкі прабачэння

28 сакавіка ў Варкоўнім Савеце адбылася прэс-канферэнцыя Рэгіны Зімінцкай — аўтара артыкула "Пісма прэзідэнту", якое было апублікавана ў "Народнай газеце". І выклікала рэакцыю з боку прэзідэнта. Якім мы паведамавалі ў мінулым нумары, кандыдат пдагагічных навук 28-гадовай Рэгіна Зімінцкая, неапрацаваная выкладчыца ў Плесчаніцкай школе алімпійскага рэзэрву, вымушаная была зехаць за Беларусь, бо не сваёй забавілі, што яна можа падпіраць ад уладаў. Але, як і бачым, Рэгіна не павялася веруці. Мы палічлі неабходным апублікаваць прашчанне ўсё, што яна сказала на прэс-канферэнцыі, апублікуючы пільныя журналісты.

Чаму я падпісалася псудонімам? На гэта былі дзве прычыны.

Я вярталася падпіскацца псудонімам, бо не хацела ведаць яшчэ выклікаў сваёй імені, не непатрэбна слава. Ад славы і грошай я адарвалася пачынаючы з 1989 года. Калі б я ведала, што мне напрыму, ёнчым я не спадакалася, то адразу падпісалася б сваім іменем. Але ж я напісала дыклянды аднаго, дзе нарэдка іна. Я сыходзіла з таго, што я жанчына. Цяпер у паліцыі ўсе дыржы грошы, і калі прыняў жанчына — гэта страціла вераванне. Таму свае словы я ўкала ў вусны мучаніцы. Палітыка — змешта для жанчыны, гэта, відаць, не жаночая справа.

Акрамя таго, мне трэба было паказаць, што ліст пісалі па лані, а не белаўру, бо любіць сваю радзіму моцна незалежна ад ідэалогіі. І калі ты палік, але прашаў усё жывеце на Беларусь, ты павінен любіць гэтаго

зямлю. Па духу і выхаванні я беларуска, але паводле пашпарту — полька, і я хацела даказаць, што нацыянальнасць не мае значэння, каб любіць сваю Бацькаўшчыну. Таму я выбрала прашчанне, якое павяла б, што пісаў палік. Я здолела ўтававаць Бальшэвіч ад прашчання Бальшэвіч, бо Бальшэвіч — гэта чалавек, які правіў у Польшчы ўсе рэформы. А што да іна, то я скаржылася імені чалавека, які на нацыяналістычкім палік, але таксама любіў Беларусь і беларускую мову, падзяляў мае погляды. Я ўзяла выдатнае польскае імя Задзіскаў.

Рэакцыя прэзідэнта на гэты ліст пільна паказала, што яму растлумачыць нельга нічога. Мне здаецца, ў гэтым артыкуле ён убачыў толькі тое, што хацелі убачыць, а не тое, што я хацела яму сказаць.

Што датычыць вяртання слова "фальшывка", то павіна сказаць, што, назаўважы такой мой ліст, ён назаўваж фальшывую гісторыю майго роду, уяўс мой радзод. Гісторыя можа быць дрэннай ці добрай, але яна — гісторыя, і абвернуць яе нельга. Усе мае аднавяскоўцы ведаюць, што ў

лісце кожная літара — праўда, бо гэта гісторыя майх сямі, яна імя выхавала. Намаж, гэта фальшывка — абраза мін, мой палік і палік майх продкаў.

Праца прэзідэнта пра дзяржаву, маціна, і прывяла мяне на прэс-канферэнцыю. З Расей я хацела не даваць прэс-канферэнцыю, а прасіць прабачэння ў Іосіфа Паўлавіча. Варкоўні Савет я не абараняў — яго зніклі. І атрымліваецца, што зніклі мае рукі. Я не прычым, я — жэстка, але гэта была план на майм сумленні. Я хачу талік прашчэння. Некан бы ён назаўваж мяне як зяброўца. Я думала, ён скажэ ну, што — прыхада паглядзець на вынік сваёй артыкула? Ніхкі сабе і так. Але калі мне далі СВАБОДУ і я убачыла словам Лукашэнкі пра дзяржаву, то сказала сабе: "Не даваць шчыру нма, ён будзе прашчэння прабачэння. За гэтыя дзеянні".

(Заканчэнне на стар. 2)

У Ваўкавыску выявілі "міні-чарнобыль" **стар. 2**

Берасце — горад прыгожых платоў **стар. 3**

Што думае эліта. Незалежны інстытут праўё апітаньне ста экспертаў **стар. 4**

Ахвяры нацызму могуць не дачакацца сваіх дойчмарак **стар. 5**

З нашай краіны хочучы зрабіць танкадром **стар. 5**

"Я хачу жыць без страху". Лісты чытачоў да прэзідэнта **стар. 6**

Мытня — магільшчык калгасу **стар. 8**

Год заснавання 1992
Выдавецкі 1990

Галоўны рэдактар Ігар Гершэвіч
Заснавальнік Павел Жук
Выдавец "Газета СВАБОДА, Ltd."

Наклад 60 000

Адрас рэдакцыі:
220088, Менск, ул. Іааннаўская, 56
Тэл./факс 36-24-41

Чарнобыльскую АЭС наведар "вялікі атамшчык"

Апшынні днёмі заходзяць прэса і шат піша пра небяспечнасць Чарнобыльскай АЭС. Заходзяць экспарты лямас сёння станцыя знаходзіцца ў такім стане, што можа здарыцца новая аварыя. Прадстаўнікі краінаў "вялікай семёркі" настойваюць, каб Украіна зачыніла станцыю. Аднак Кіеў адмаўляецца.

Прэзідэнт А.Лукашэнка падчас знаходжання на ЧАЭС 28 сакавіка заявіў журналістам, што "Чарнобыльскія станцыя не ўяўляе ніякай пагрозы, а інфармацыя пра не бяспечнасць станцыя перабольшаная. "І ўвогуце, што нармальнае месца работы", — сказаў Лукашэнка. Гэтак заключылі "вялікага атамшчыка" прэзідэнт і сваіх звадкаў менавіта замежных агенцтваў.

Мікола ГРЫНЯВІЦКІ

Усе на пошукі!

З Міністэрства ўнутраных спраў Беларусі па ўсе раёны адрывалі мільіны паступіла скаржана шэфіроўка.

Міністэрства загадала ўсім райаддзелам шукаць дурнарою, у якой быў надрукаваны нумар "газеты СВАБОДА" а палімай "Лука Мушычэў — прэзідэнт", а таксама "устанаўбіць" асобу аўтара гэтага твора.

М.Г.

Арганізацыя ў г. Менску прадае і ўстанавівае ацэпакляныя абверганні да а/м МАЗ

ВЕБЕСТО

У продажы Кіеў новае прасісловае ішчэнкае вэбстайтэныя кі. 867 і 430
Тэл. (0172) 25-44-91

Біл Клінтан вітае незалежнасць Беларусі

Як паведамылася, прэзідэнт ЗША Біл Клінтан накіраваў амерыканскім беларусам прывітанне на 77-й ўгодкі абвешчання незалежнасці БНР. Сказана, што чытачам СВАБОДЫ будзе цікава напамінаць з поўным тэкстам гэтага паслання.

Білі Дым

Бешчынтоў
16 сакавіка 1995 г.

У 77-й ўгодкі абвешчання ў 1918 годзе незалежнасці Беларусі Народныя Распублікі я перадаю чытаць прывітанне ўсім амерыканцам беларускага паходжання, які аднавілі гэтае каленую дзіту. Адрываючы ў 1991 годзе незалежнасці Беларусі, сымбалізуем неўміручы дух беларускай дэмакратыі, уяўляе сабой уадаўе здарыненне самакэставага наддзяня.

Кароткаўраўлява рэспубліка 1918 года дзе важны прыклад сучаснаму пакаленню. Нацыя мусіць быць пільнай, аберагаючы і ахоўваючы свой суверэнітэт і незалежнасць. Бо, адначым страчаныя, гэтыя свабоды налілі аднаўляцца. Падзяі 1918 і 1991 гадоў паказалі нам, што нават дзесяцігоддзі чужога панавання ці таталітарнага ладу не здолелі задушыць у Беларусі іменнае дэ дэмакратыі.

Падтрымка суверэнітату, незалежнасці і тэрытарыяльнай цэласці Беларусі сталася правядзінным прынцыпам у дачыненні Амерыкі з гэтай краінай. У духу гэтых угодкаў адрываю ма ўсё назаўваж аднавілі сваіх заступніц, каб прашчэла зноўка гарць поўныя беларускыя свабоды і дэмакратыі.

Найпільны жаданні ўсім удаля прашчэць гэтак святкаванне.

Біл КЛІНТАН

На адынку: учытачы мійтінг калі апернага таатра ў Менску 25 сакавіка.

Що думає еліта

Беларусі Незалежний інститут соціальних-економічних і політичних досліджень праву апітають еліти беларуська грамадства. Гатає дослідження праводзіліся у рамках проекту "Моніторинг, соціальна-економічних і політичних змєнаў у Беларусі" при падтрымцы Беларускага фонду Сораса.

Сярод ста рэспандэнтаў былі шэф адміністрацыі прэзыдэнта, міністры, старэйшы парламентныя камісіі, лідары асноўных палітычных партыяў, вучоныя, вядомыя журналісты і рэдактары цэнтральных газэтаў, дзеячы культуры, навуцы і мастацтва... Словам, людзі кампэтэнтныя.

Апытанне было праведзенае несяць тым, а 28 сакавіка Інстытут абнарадаваў гэтыя вынікі, якія мы публікуем ніжэй.

Навокамі матэчыю, што ў 1995 г. прэзы- дэнт будзе адзісячы ад улады?	Навокамі матэчыю, што ў 1995 г. будзе раслушчаны парла- мэнт?	
Нема адказу	4	5
Гэта цалкам магчыма	21	30
Гэта малаверагодна	63	58
Гэта немагчыма	12	7

А вось як ацанілі экстрэм на публікацыйнае школе дзейнасць асноўных інстытутаў улады краіны.

Прэзідэнт Вярхоўны Совет Кабінет міністраў

Нема адказу	5	26	5
1	31	25	18
2	29	27	27
3	28	36	44
4	7	6	7
5	0	0	1

Нават кампэтэнтныя людзі на страцілі надзеі, што з'явіцца ідэальнай сістэмай гісторыі выйсці. З кім жа яны здымаюць сабе надзеі?

з прэзідэнтам	21
з уладамі	23
з Вярхоўнага Савета	58
з беларускімі прадпрыемствамі	28
з замежнымі капіталам	40
з палітычнымі партыямі	25
з краўнікамі дзяржаўна-прамысловай	10
з войскамі і арганізацыямі дзяржаўнай	27
з сродкамі масавай інфармацыі	6
з судовай сістэмай	11

Якую ролю можа адыграць заходняя дапамога ў працэсе рэформы на Беларусі?

нема адказу	5
вырашальную	51
значную	27
не можа адыграць ніякай ролі	6

Іншыя словы, заходняя дапамога, на думку большай экстрэмы, можа б адыграць значную ролю, але наліж на атрымання гэтай дапамогі можа.

А як ацаніць эліта эканамічнае становішча краіны ў параўнанні з суседзямі? Напрыклад, з

Рэспубліка	Польска	Украіна	Літва	Латвія
Рэспубліка	4	17	12	12
Украіна	23	52	19	19
Польшча	5	2	86	86
Літва	5	13	73	73
Латвія	5	12	71	71

Ацнікі, які бачылі, несур'ёзныя. На думку экстрэмы, у пошук прыходзіць шмат да сведства будучыні нас абавязна пільна ўважва, інакш то не на можа.

Ці лічыце вы магчымым аднаўленне СССР у бліжэйшай перспектыве?

нема адказу	5
так	51
не	85
іншым адказ	4

Які змены патрабавілі б ініцыятыўныя і аб'ёмы публікацыйнага інстытутаў улады?

Вярта публікацыя	Вярта змяшчае	Вярта змяшчае
прэзідэнта	42	55
Кабінета міністраў	13	10
Вярхоўнага Савету	25	10
Міністэрстваў	19	39
Масавых Саветаў	63	12

"Прымітывная хлусня"

Так назваў дэпутат Сяргей Антоніч прэсе ў прыватнасці, у "Рэспубліцы" і "Совіетскай Беларусі" пра ягоны суд з прэзідэнтскай "завхозам Іванам Цімохіным.

Сцяжымае праблему ў тым, што судзіла Дзеньскага раёнага суда. Менска Г.І.Халераў, інак разглядаў гэтую справу, адхіла абсалютна звычайнае хадзіліства С.Антоніча, каб суд запатрабаваў афіцыйныя дакументы з розных устаноў (Нацыянальнага банку, Кантрольнага палата, Міністэрства юстыцыі, пракуратуры і г.д.). Дэпутат перадаў суду спіс і 19 пунктаў. Немаданае дэпутат гатае дакументы да разгляду справы С.Антоніча расказвае як наўрадчас імяненне суда дапамагчы і Цімохіну выйсці сумі з вадзі. Таму дэпутат заваў пратэст і патрабаве, каб гата справа разглядалася ў Вярхоўным судзе, які, на перагоду выйсці, у мінцы ступіне залучае ад прэзідэнтскай улады, чым судні нясёхныя інстанцыяў.

Іван СІДАР

Чым займаецца пракуратура

У 1994 г. у Беларусі было зарэгістравана 120 тыс. злачынстваў, пракуратура дала 22 тыс. санкцый на арышт, што ўдвая больш, чым піль пракуратуры.

Пра гэта паведаміў генеральны пракурор Васіль Шалядоў на прэс-канферэнцыі 28 сакавіка. Ён заваў, што па тэмпах росту злачынстваў Беларусі адпрадзіла амаль усе краіны СНД.

Іначасам лепшыя спецыялісты пракуратуры, які нема вядома, займаюцца ціпер не дапрабавой са злачынстваў, а дапамагачы прэзідэнту Лукашэвічу фарміраваць аб'ява-чымнае супраць прэсе, у прыватнасці, супраць газэты (СВАБОДА). Яскравы прыклад — узабаванне крамлянінствай справы на факсе публікацыі ў СВАБОДзе паводле Вядомага Пасада "Літва Мураціўцаў — прэзідэнт". В.Шалядоў, аднак, на прэс-канферэнцыі аспрэчваў той факт, што справа была вылічана па ўказаным прэзідэнце. Ён заваў, што пра-

куратура забрала гата па ўласнай ініцыятыўе. Сл.Шалядоў паказвае сказы, што ў вандэ-нах 3 краінаў у пракуратуры абавязвае нарада па гэтай справе. Там будуч разгляда-ца заклочаны экстрэмы, на падставе якіх будзе прынятае рашэнне, "хто ўсё ж вінаваты — аўтар, рэдактар, газэта."

Апроч таго, В.Шалядоў паведаміў, што пракуратура праводзіць даследаванне вядомага "Пісма прэзідэнту", надрукаванага ў "Народнай газэце", і потым дасць афіцыйнае заключэнне, ці ісць у гэтай публікацыі заклікі да на-сілля і грамадзянскага процістаяння. Аднам словам, у следчым ціпер поўна больш важных спраў, чым забавіцца са злачынстваў.

А на развіццё генеральны пракурор прызначыў журналіста, хто інакш вылучыў кандыдатаў у дэпутаты БС у Добрушскім раёне і хто ён забіраўца на сама выбарчай камітэі ўзды аднак.

Віктар ВАЛАДАШЧУК

МВФ не збіраецца фінансаваць агонію беларускай эканомікі

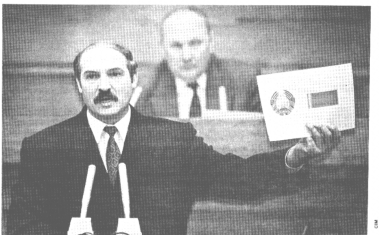
Урад Беларусі атрымаў ліст ад Міжнароднага валютнага фонду, у якім МВФ паведаміла, што выдзяленне крэдыту stand-by агульнае сумаю ў 250 мільянаў даляраў адхіляе на нязначны час.

У імяе таксама выкладзены шэраг пратэзіў накіонт невянчанага Беларусі ўзяты раней абавязальстваў.

Як заваў дарада 2-га ўзровеньскага ўпраўлення МВФ Ары Лары, ніс фонду, які надура знаходзіцца ў Менску, немаданае выкананне праграмы ўраду. Мясі прыкладна, каб высветліць, як выкарыставаць праграму, і потым дзя-ржаўна-прамысловай Савету дзяржаў аб мэтазгоднасці выдзялення крэдыту. Крэдыт, падоль-

словам сл.Лары, адхіляючы на дзень прыгнаса: урад Беларусі не здоль знізіць інфляцыю і не правядзення структурнай змены ў эканоміцы. "Перад тым, як МВФ выдзеліць грошы, мы павіны ўбачыць відэакопія паслелі і істотнайса мажаматні беларускага ўраду знізіць інфляцыю і зрабіць структурны пераўтварэнні ў сфармі эканомікі. Прэзідэнт стварэ ўсё больш і больш арганізаваную, гата іспрабны адміністра-тыўна і рэвалюцыйна ў эканоміцы ўсёадраждж коў рэфармі ў краіне", — падкрэсліў сл.Лары. Прадэставіў МВФ таксама нагаду, што Беларусь ужо мае вялікую запалічанасць па крэдытах, а і абавязкова траба будзе вяртаць.

CIM

Афіцыйная прэса чамусьці "забылася" апублікаваць узоры новых сімвалаў, якія правануе на рэфармізм прэзідэнт Лукашэнка. Паглядзіце, што ён хоча вярнуць. Вар лічыць домі!

Святкаванне дня Перамогі будзе каштаваць 95 мільярд рублёў

На чарговай урадавай прэс-канферэнцыі шэф-пракур Уладзімер Русакевіч паведамаў аб мералічбавых на святкаванні ў Беларусі дня Перамогі.

Са слоў сл.Русакевіча, 7 траўня ў менскім Палаце спорту абавязвае ўрадавыя пасаджэнне, на якое запрошана каля 5 тыс. чалавек. 8 траўня на сталінным стадыёне "Дынама" пройдзе вялікая ваенна-спартыўная свята. А 9 траўня ў Менску на плошчы Незалежнасці абавязвае нарад і ўшэсце вятарнаў да пачатка Перамогі. У гонар свята каля 300 вятарнаў атрымаюць ордэн "50 гадоў Перамогі". Да гэтага часу павіна выйсці таксама краўнікова-дзяржаўна-палітыка "Памяр", да будучы часавыя неспы-раванай тым, хто загнут у Вялікую айчынную

ваіну. Удзельнікі і інавалі ваіны, а таксама прэзідэнт да і вятарнаў да свята адна-завоў дыферэнцыяльнае дамогачы ў памеры ад 1 да 8 мільянаў зрублёў. На гэты жыхі ўрад распісаны выдаткаў 82 мільярды беларускіх рублёў. Святкаванне дня Перамогі ў ціпым абміджавае бюджэту ў 95 мільярд рублёў. Са слоў сл.Русакевіча, паколькі 9 траўня — аўтарак, урад аб'явіў 8 траўня неапраччаны днём.

На пытанне, ад якой сімволікай будзе праходзіць святкаванне 50-годдзя Перамогі, сл.Русакевіч адказаў: "Адзначана — пад дзяржаўнай".

CIM

Дра
чя
A3; A4);
рынтэраў
онах);
ФАКСАЎ
апапера);
ЧЭКАЎ
й шырын).

ККС (0172)
310-930.

[illegible]

рама
 зоблад
 істий фастивалу
 кривавий найвиш
 нулау
 послужба Святих
 пача почала
 офіцал
 ка, на ти тут?», м/ф
 дит, шпир, шпир...
 нелю
 рина Салюка», с. 2
 милое жити
 нелю жовт
 м воякині ў дзятчине
 білет
 а. парод
 очиняе гасіа
 надіти гадітінк
 рон
 для БМ
 на зі стріжню півні
 над а Амореї

"Судя по
 постройке башенки
 и Камасанди
 ибиде
 ре, спорт, спорт...
 над парадом
 "иногда на дым свой", с. 3
 бери
 ст забай
 ива
 "болит"
 к. парад
 "иногда историю"
 "иногда"
 дым БМ
 ведать
 "иногда" ой, что же
 /ф
 ляд з Амари

ВОЗКІ па СНД
да 22 тон.

